

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**UŞAK MİLLETVEKİLİ SAYIN OP. DR. ALİ KARAÖBA'YA AİT 7/44751 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Ülkemiz genelindeki tüm su havzalarında belirlenen yerüstü su kaynaklarında, tarım, endüstri, madencilik vb. faaliyetlerin su kalitesi üzerindeki etkilerini belirlemek amacıyla, Bakanlığımızca su kalitesi izleme çalışmaları yapılmaktadır.

İzleme açısından elde edilen veriler, su kaynaklarının mevcut durumunu ve kalite sınıfını ortaya koymakta olup bu veriler kapsamlı değerlendirmelerin yapılması ve gerekli yönetim stratejilerinin belirlenmesi amacıyla ilgili mevzuat uyarınca değerlendirilmektedir.

Madencilik faaliyetleri; faaliyet sahası (projeler, sulama alanları ve içme suyu koruma havzaları ile çakışmalar), su temin kaynakları ve su kalitesi üzerindeki potansiyel etkileri açısından Bakanlığımızca detaylı bir teknik incelemeye tabi tutulmaktadır. Yapılan incelemeler sonucunda oluşturulan Bakanlığımız görüşü, nihai değerlendirme süreçlerinde kullanılmak üzere Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına iletilmektedir.

Çevresel Etki Değerlendirme süreci 6831 sayılı Orman Kanunu, 2872 sayılı Çevre Kanunu ve ilgili Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) Yönetmeliği kapsamında yürütülmektedir.

4342 sayılı Mera Kanunu uyarınca meralar yalnızca istisnai durumlarda amacı dışında kullanılabilmekte olup tahsis amacı değişikliği talepleri il mera komisyonları tarafından değerlendirilmektedir. 4342 sayılı Kanun'a tabi alanlarda verilecek izinlere ilişkin değerlendirmelerde teknik ekiplerce alternatif alanlar incelenmekte olup yapılacak yatırımın mera bütünlüğünü bozup bozmadığı, yörede kaba yem açığı bulunup bulunmadığı ve varsa bunun nasıl karşılanacağı, yatırım için alternatif alanların bulunup bulunmadığı, meradan yararlanan çiftçi ve hak sahiplerinin görüşleri gibi kriterler dikkate alınmaktadır.

3573 sayılı Zeytinciliğin İslahı ve Yabanilerinin Aşılattırılması Hakkında Kanun kapsamındaki zeytinlik sahalarda Kanun'un 20'nci maddesinde yer alan "Zeytincilik sahaları daraltılamaz...", hükmü gereği maden işletmelerine izin verilmemektedir. Ayrıca zeytinlik sahalara 3 km mesafe içerisindeki madencilik faaliyetleri için Kanun'un 20'nci maddesindeki "Zeytinlik sahaları içinde ve bu sahalara en az 3 kilometre mesafede zeytinyağı fabrikası hariç zeytinliklerin vegetatif ve generatif gelişmesine mâni olacak kimyevi atık bırakan, toz ve duman çıkaran tesis yapılamaz ve işletilemez." hükmü doğrultusunda işlemler yürütülmektedir.

Ayrıca 4342 sayılı Mera Kanunu'nun 14'üncü maddesi (a) bendi ve Mera Yönetmeliği'nin 8'inci maddesi hükümleri gereğince; "Mera, yaylak ve kışlak alanları ile umuma ait çayır, otlak ve kamu orta mallarının tahsis amacı; zaruri olan hallerde ilgili müdürlüğün Bakanlık İl Müdürlüğüne talebi, Komisyonun ve defterdarlığın uygun görüşü üzerine, talep edilen alanın tamamının veya bir kısmının tahsis amacı valilikçe değiştirilebilir. Tahsis amacı değiştirilen alanların tescilleri Hazine adına, vakıf meralarının tescilleri ise vakıf adına yaptırılır." Tahsis amacı değişikliği talep edilen alan için teknik ekip tarafından inceleme raporu hazırlanmaktadır.

Bu çerçevede tahsis amacı değişiklikleri, mera bütünlüğü, mera varlığı, mera durum ve sınıfı, hayvan varlığı, kaba yem açığı, kaba yemin karşılanma durumu ve alternatif alan gibi kriterler dikkate alınarak koruma ve kullanma dengesi içerisinde yapılmakta olup zorunluluk bulunmayan durumlarda tahsis amacı değişikliğine izin verilmemektedir.

3213 sayılı Maden Kanunu'na dayalı olarak Enerji ve Tabi Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğünce verilen maden ruhsatlarında izin talep alanının, ormanlık alana rastlaması durumunda, 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 16. maddesinin Uygulama Yönetmeliği gereğince

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ormancılık faaliyetleri yönünden değerlendirilerek Bakanlığımızca uygun bulunanlara ruhsat süresi dikkate alınarak izin verilmektedir.

Uşak ilinde mera alanlarında madencilik faaliyetleri amacıyla 2018-2026 yılları arasında yapılan tahsis amacı değişikliği başvurularının 4 adedi uygun görülmüş olup 1 adedi ise uygun bulunmamıştır.

Uşak Orman İşletme Müdürlüğünce ilgili kanun ve yönetmelikler doğrultusunda yapılan arazi kontrollerine istinaden 2023-2026 yıllarında 15 adet orman izni iptal edilmiştir.

Mera alanlarında gerçekleştirilecek madencilik için verilen izinlerde, faaliyet süresi sonunda bozulan alanların rehabilite edilerek yeniden mera vasfına kazandırılması amacıyla yatırımcılardan geri dönüşüm projesi ve teminat alınmaktadır. Alınan teminat tutarları her yıl güncellenmektedir. Faaliyetin sona ermesini müteakip söz konusu alanların rehabilitasyon çalışmalarının üç yıl içerisinde tamamlanması gerekmektedir. Yatırımcı tarafından yükümlülüklerin yerine getirilmemesi halinde, alınan teminat İl Mera Komisyonu tarafından irat kaydedilerek alanın rehabilitasyonu sağlanmaktadır.

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu kapsamında hangi sınıf tarım arazisinin, hangi şartlarda, hangi yatırımlar için tarım dışı amaçla kullanılacağı düzenlenmiş olup birinci derecede önemli tarım arazilerinin tarım dışı amaçla kullanılması engellenmiş ve korunması sağlanmıştır. 5403 sayılı Kanun ile tarım arazileri üzerinde hiçbir şekilde plansız veya izinsiz yapılaşmaya izin verilmemektedir. İzinsiz yapılması halinde 5403 sayılı Kanun'un 21'inci maddesi kapsamında cezai işlem tesis edilmektedir.

Ayrıca, 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 8'inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde "Tarım arazileri, 3/7/2005 tarihli ve 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununda belirtilen izinler alınmadan; tarımsal amaç dışında kullanılamaz, planlanamaz, köy ve/veya mezraların yerleşik alanı ve civarı veya yerleşik alan olarak tespit edilemez." hükmü yer almaktadır. Bu hüküm gereği, plan yapan veya ruhsat veren kurumlarca planlamaya esas olmak üzere Bakanlığımızdan tarım dışı amaçlı kullanım izni alınmaktadır.

5403 sayılı Kanun kapsamında yapılacak faaliyetten dolayı çevre tarım arazilerinin zarar görmesini engellemek amacıyla Toprak Koruma Projesi hazırlanmaktadır, yine aynı Kanun kapsamında tarım arazilerinin izinsiz olarak amacı dışında kullanıldığının tespit edilmesi durumunda idari yaptırımlar uygulanmaktadır.

Bakanlığımız tarafından tarımsal üretim potansiyeli yüksek olmasına karşın, erozyon, kirlenme, amaç dışı veya yanlış kullanımlara maruz kalan ovalar 5403 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesi kapsamında koruma altına alınmaktadır.

Bu kapsamda 73 ilde 468 adet olmak üzere toplamda 9,5 milyon hektar alan büyük ova koruma alanı olarak ilan edilmiştir.

Ova Koruma Alanı sayısının 500 adete çıkarılması için çalışmalarımız devam etmektedir.

Bakanlığımızca hazırlanan ve Uşak ilinin yer aldığı Gediz ve Kuzey Ege Havzalarına ilişkin Nehir Havzası Yönetim Planlarında (NHYP), su kaynakları üzerindeki tüm baskılar ele alınmakta olup madencilik faaliyetlerinin su kaynakları üzerindeki etkilerine ilişkin teknik değerlendirmeler ve bu etkilerin azaltılmasına yönelik tedbirler içermektedir.

Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) süreçleri Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı uhdesindedir.